

ההמלטות בעדר גניגר

טבלה א' מראה את מספר ההמלטות בשנים תשכ"ב עד תש"ל. מספר הוולדות שנולדו מתים או מתו תוך 48 שעות בגלל חולשה, וכמו כן הוולדות שמתו עד גיל שלושה חודשים ממחלות. אמנם לא הייתי צריך לסכם את תש"ל עד סוף חודש דצמבר — אך לפי בקשה מיוחדת עשיתי זאת. אני תקווה שתוך החודש הקרוב לא תהיה איזה תמותה, כי מעל גיל של חודשיים התמותה נדירה ביותר.

בשנים תשכ"ב — תשכ"ה היתה המחלה בה' הידיעה השלשול הלבן. בשנים תשכ"ב, תשכ"ג ותשכ"ד היו מתים משלשול לבן 12%—13% מתוך כל הוולדות שנולדו חיים. ע"י הנהגת יניקת הקולוסטרום ישר מהאם וכמו כן הנהגת הנדידה בין ארבעת משטחי כלובי היונקים, וניקוי יסודי לאחר כל מחזור של עגלות, התי-גברנו לאט לאט על נגע זה. המחלה הזאת אינה מפילה כמעט יותר חללים, אלא כ-3—5 מקרים לשנה, וזה במשך חמשת השנים האחרונות.

השנה נולדו 8 וולדות אנורמליים — מעוותים, אני תקווה שזאת תהיה תופעה חולפת. נולדו אם כן שמונה מקרים מתים וכמו כן נולדו 4 מקרים

ט ב ל ה א'

המלטות	תשכ"ה	תשכ"ג	תשכ"ד	תשכ"ה	תשכ"ז	תשכ"ז	תשכ"ז	תשכ"ז	תשכ"ז
סה"כ המלטות פרות ומבכירות נפסדו ולדות בלידה עד 48 שעות לאחר הלידה	234	218	231	262	265	246	282	274	271
הם באחוזים נפסדו ולדות ממחלות	16	15	26	33	18	14	18	16	16
עד גיל 3 חודשים	6.8	6.9	11.3	12.6	6.8	5.7	6.4	5.9	5.9
הם באחוזים וולדות לא נורמליים שנולדו מתים	35	42	36	23	27	6	6	10	9
הם באחוזים סה"כ ההפסדים בלידה	15	19.2	15.5	8.7	10.2	2.4	2.1	3.6	3.3
עד גיל 3 חודשים	8	3.0							
הם באחוזים	51	57	62	56	45	20	24	26	8+25
	21.8	26.1	26.8	21.3	17	8.1	8.5	9.5	3+9.2

ט ב ל ה ב'

המלטות	פרות	מבכירות	סה"כ
המלטות	184	87	271
נולדו מתים ומתו בהמלטה	6		
נולדו חלשים שמתו תוך 48 שעות	2		
נשארו וולדות חיים	176	90.8%	255
מתו משלשול	2		
מתו מסיבות שונות	4		
נשארו	170		246
שהם מכלל המלטות החיים	96.6%	96.2%	
וולדות לא נורמליים נולדו מתים	5	3	238

המגע ביניהם בגיל רך. בעבר כשהיינו מכניסים את היונקים לדיר משותף בגיל של 2–3 שבועות נדבקו הוולדות תוך זמן קצר במחלות נשימה ועל אף הטיפול שניתן להם בזריקות, הם היו מפגרים בהתפתחותם. שיטה זאת בודאי מוסיפה עבודה, אך אני משוכנע שבתנאי המשק שלנו משתלמת תוספת עבודה זאת ע"י התפתחות מצויינת של הוולדות.

דוד רוזן-יפה

חיים. חלקם היו תאומים, ככה שאם התאום האחד היה בריא ושלם הם אינם נכנסים לחשבון של אלו שמתו לאחר מכן. כמו כן ולד שנמכר לא לשחיטת אונס אלא למגדל אחר אינו נחשב לוולד שנפסד.

טבלה ב' מראה פירוט יותר מלא לגבי המי-לטות, תמותות ותמותות ממחלות בתש"ל.
זה שלוש שנים שהנהגנו החזקת כל וולד בכלוב עד גיל 7 שבועות. בכך אנו מונעים את

מה כאן קורה?

בדיקות מספוא בחודש אוקטובר

(נערכו ע"י היחידה לטיב המספוא של משרד החקלאות)

קליפות שקדים: 4 בדיקות, אפר למעלה מכפול: 18.5% במקום 8%.
קמח דגים: שתי בדיקות. חסר חלבון עד כדי 3%.

קמח אספסת: שתי בדיקות. אחת — מחסור בקרוטן; 72 מג/ק"ג במקום 100. שנייה — חסר חלבון: 11.7% במקום 17%.
גפת תירס: חסר חלבון, עד קרוב ל-4 אחוז.

תערובות

7 דוגמאות בהן נמצאו: תכולה נמוכה של זרחן וגבוהה של סידן, רטיבות, הרבה אפר (8.2% במקום 5%), שומן נמוך (2.9% במקום 4%).

„גן, שדה ומשק“, דצמבר 1970.

נלקחו 85 דוגמאות
נבדקו 30
נמצאו חריגים 26 !!
להלן פריטו המימצאים:

חומרים

שיירי טחנות קמח: 3 בדיקות, בהן נמצאה תכולה גבוהה של אפר, עד כדי 70% יותר (12% במקום 7%).

כוספה סויה: 2 בדיקות. אחת — חוסר חלבון, שנייה — דרגת קלייה נמוכה (יצהר).
ספסטוק מקומי: חומר בלתי-נמס, גבוה מן התקן.

תהליף חלב: חסר ויטמין A וחלבון.

המלב"ד שואל: האם העמידו את העברניים לדין והחזירו למשקים המרומים את הפסדם? מדוע לא מפרסמים את שם הספקים?